

Den økonomiske Situation.

Af Knud Kørst.

(Sluttet).

Men naar Kapitaldannelsen nu foregaar under saa gunstige Vilkaar, som her er antyd, kan man drage den Slutning, at hverken de offentlige Udgifter eller Arbejdsløsheden i Øjeblikket er højere end Nationen kan bære. Langt fra at »spise Kapitalen op«, som det hedder, er den danske Nation nu inde paa en betydelig Kapitaldannelse — saa betydelig, at det hjemlige Kapitalbehov kan dækkes, og at der kan afdrages paa Gælden til Udlandet (denne andrager henvend 1 Milliard Kroner).

Hermed er i Virkeligheden et af de største Spørgsmaal for dansk Økonomi under demokratisk Styre og under »Fagforenings-Styres«, som det hedder, besvaret. Det kan ikke med Rette siges, at disse to Faktorer har belastet Nationens Økonomi ud over dens Bæreevne.

Tilbage staar da det Problem, om Økonomien kan taale en yderligere Belastning, nemlig den, der bestaar i at føre de nedskaaene sociale Udgifter op igen. Ved Bedømmelsen heraf kan man ganske vist ikke bygge paa faktiske Forhold, fuldbetruede Begivenheder som i det forgaende. — Alligevel er der næppe Tvivl om, at Nationen kunde bære denne Byrde; det gælder blot om at finde den rette Metode til at hidføre en Omlægning af Forbruget — nemlig en Begrænsning af det uøvede Forbrug til Fordel for de uheldigt stillede Befolkningsklassers Nødvendighedsforbrug, hvorom der her er Tale (gamle Folk, Invalid, Arbejdsløse etc.). Thi at der er et meget stort Forbrug her i Landet af saadanne Ting, som ikke hører til de elementære Fornødenheder, er øjensynligt; man behøver blot at nævne Automobilismen og Manufakturysgen.

Statsmændenes Kunst skulde da bestaa i at træffe Foranstaltninger, hvorved et saadant Forbrug blev begrænset og den derved frigjorte Kæbeevne blev overført til de nævnte stødmøderligt behandlede Befolkningsgrupper, paa en saadan Maade, at Kapitalopsparingen ikke rammes derved.

Finder man de rette Midler til en alig Forbrugsomlægning, da kan man rolig sætte dem i Kraft; thi Grundlaget, Nationens økonomiske Bæreevne, er i Orden. Dette i sig selv vil levrigt lette Statsmændenes Opgaven; thi de bedre Tider medfører automatisk en Forøgelse af det

Offentlige Indtægter, og samtidig en Formindskelse paa forskellige Udgiftsbudgetter (Arbejdsløsheds-hjælp, Hjælpskassedrifter m. m.).

Til Slut skal jeg berøre et — levrigt meget stort — Omraade af Nedsættelsespolitikken, som ikke foran er nærmere omtalt, nemlig Tjenestemandslønningerne. Det store Beløb, der for Statens Vedkomme ved Nedsættelsen spares paa denne Konto, blev som bekendt ikke anvendt paa en saadan Maade, at Nationalens Kapitalreserver styrkedes derved. Det adspaltedes tværtimod i tallose Smaaposter, idet det anvendtes til budgetmæssig Dækning af en Række Nedsættelser af Jernbanernes Godstakster, væsentlig for Landbrugsvarer. Beløbet figurerede altsaa for paa Statsregnskabs Lønningskonti, men figurerer nu som et nægtigt Underskud paa D. S. B. Paa dette Sted skulde Tjenestemændene egentlig gænvinde det, de tabte; men om dette nu lader sig gøre, er vist mere end tvivlsomt. Derimod skulde de bedre Konjunkturer gøre det berettiget i al Almindelighed at tage Spørgsmaalet om Tjenestemændenes økonomiske Vilkaar op til ny Drøftelse. Muligt er det dog ogsaa, at de bedre Konjunkturer vil komme denne fastlængede Befolkningsgruppe til gode ad anden Vej, nemlig i Form af et faldende Prisniveau

Et og andet.

KLOGE ALLIKER.

De store Luftkanaler paa Hospitalbygningerne ved Nykøbing Sj. er et meget søgt Tilflugtssted for Alliker, denne hyggelige, snæksalige Fugl. Forleden oplagde man paa en af Bygningerne, at der fandt en mærkelig Samtale Sted paa Bunden af en saadan Luftkanal, og det varede ikke længe, før man var klar over, at det var nogle Alliker, der sad derinde og klagede sig over, at de ikke kunde komme op igen.

De blev alle reddet.

KRAVEKNAPPEN.

Det er ofte opvandede Scener, der udspringer, naar Husets Herre kæmper for at faa sin Kraveknapp presset ind i Knaphullet i den stiveste Fløj og Skjortelinning. Denne Scene kan imidlertid undgaaes, blot Knaphullet vaskes forsigtigt paa Lænsengens indvendige Side.

MED MASKE.

I Jägerstrasse i Berlin er der aabnet en stor Restauration, hvor alle skal bære Masker. Det gælder Personalet og Gæsterne. Saa snart Gæsterne ankommer, bliver de forsynet med Masker, og der er Forbud mod at tage Maskerne af, inden man forlader Restaurationen! Hvis man leder Masken fælle, bliver man smidt ud!

Lýsingar

Firestone

Footwear Company.

UMBODSMAÐUR FYRI
FOHOYAR:
POUL HANSEN
Telf. 61. Tórshavn. Telf. 61.
Telgr.: Veritas.

Besta slags
gummi arbeidsskógvar
við hvítum sólum.

Besta slags
gummistývlar
við hvítum sólum.

Fiskimannastývlin
„Pacific“.

Lorífiskskógvar
við gummisólum.

ADALGOYMSLA:
BERNHARD KJÉR
Gothersgade 49, Møntergaarden
København K.
Telgr.: Holmstrøm.

Galvaniseradar tak- og húsaklædningsplátur

keypast bíligast frá **Poul Hansens** Heilsulu, Tórshavn.
Telefon 61. Telegramadressa VERITAS.

Veiði hýsu og flatfisk.

Ísvirki mælir Foroya fiskimonnum at leggja allan alvin á at veiða hýsu og flatfisk.

Fáið tykkum hýsu- og kalvalnur.

Fiskimenn eiga at lata veiðina til Ísvirki, ti harvið vinnst størsta úrslit í longdini.

Tess stórri „produktion“ tess minni útreiðslur pr. kg og harvið tess stórri eftirgjald.

Ísvirki.

En dygtig

Smed

kan straks faa Arbejde.

Wenzel Petersen & Vilhelm Nielsen.

SKANDINAVIEN AMERIKA LINIE

Eneste direkte Ruter
fra København til
Amerika og Canada.

Regelmæssig Afgang fra København og Oslo flere Gange om Maanedene.

Ingen Pasvisering til Canada.

Linien's egne Funktionærer modtager Passagererne i Canada og Arbejde kan forud sikres Landmænd samt unge Piger til Husarbejde.

Skriv til Agenten:

H. C. Müller, Thorshavn,
eller
Passager-Afdelingen,
Kongens Nytorv 8, København K.

Prima Husholdningskul.

Ny Forsyning.
Havnar
Kol- & Cementhandel.
Telefon 172 — 208.
Telgr.-Adr.: Kalcement.

En god, brugt Lastvogn,

som ogsaa kan benyttes til Personbefordring, sælges billigt.
Vilhelm Nielsen.

Ein kvígukálvur,

omma og móður 2. premiu og faðir 2. premiu, fæst hjá

J. M. Poulsen,
Skopun.

Til Canada

med
Cunard og White Star Linien.

Alle Oplysninger ved
Jens av Reyni,
Thorshavn,
eller
C. Mogensen,
Nyhavn 1,
København.

DE RØDE ØJNE

EN SANDFÆRDIG HISTORIE AF A. Ø.

Ved hans Side gik en Dame — hans Hustru? Ved hans anden Side gik en Ven, ligeledes med en Dame. De røg deres Cigaretter under Marchen, lo og konverserede som gik de paa en Promenade. Jeg ser ham endnu for mig.

Bred, rank, åpenbart — en Skikkelse der var trænet i Legemsøvelser, et Ansigt som man kun ser det hos Mænd.

De naadede Jernporten ved Bauegaarden, han kastede Cigaretten fra sig — og var Soldat og Officer.

Hihhhold! — Han rængede Kommandoen ud.

Saa rakte han Vennen Haanden, og jeg saa noget som jeg aldrig glemt. Kun et Haandtryk og et Blik. Saadan tager to Venner Afsked med hinanden, naar de vil ad de aldrig ene mere. Han rakte Haanden til sin Vens Dame. Hun smilte og sagde nogle Ord. Han smilte igen og svarede hende.

Saa vendte han sig mod Hustruen. Kun et Haandtryk, et Blik og en sidste Omfavnelse. Men det rummede mere end Ord kan beskrive.

De tre gik over paa Fortovet — med Ansigtet af Sten.

Den Mand er aldrig kommen tilbage for han var en Mand.

Drengen.

En frivillig antagelig, for han var saa ung.

Han saa saa glad og stolt ud, og hans Far gik ved hans Side og bar hans Riffl. Saaledes maa Moses have set ud, da han lagde Isak paa Offerstenen.

Men Moses blev skaaet af Gud, den Far er ikke bleven skaaet.

Mange, mange saa jeg drage bort, men det var kun Afskeden der gjorde ondt.

Det gjorde ondt at se Kniven, som skulde skære Mennesket ud af hans Liv, det gjorde ondt at føle Snittet, men saa var det ogsaa forbi.

En levende intet mere, naar det er bleven skilt fra sin Organisme, og vi fik andet at tænke paa — vi blev Soldater.

Dagen kom, da jeg skulde bort.

Jeg tog Afsked fra min Far, men det blev en kort Afsked, for han kendte Pligt. Han var Embedsmand,

og han vidste at jeg vilde blive en god Soldat, for han gav mig en god Opgave. Han opdrog mig til Lydighed og Pligtfølelse. Han inddelte min Tid — Skoletid, Lektietid, Løgetid, Hviletid, Sovetid, og det store Væger i hans Værelse tildelte mig hver Dag mit Liv i nøjagtigt afskaaene Stykker. Senere, da jeg blev voksen, ledede han mine Tanker.

Naar jeg spurgte, og jeg spurgte ofte, saa gav han mig altid Svar, der lødte tilbage til det fastfrosne Fundament — Staten — Samfundet. No og Orden er en Borgers første Pligt. Baade overfor sig selv og overfor sine Medmennesker. Verdensordenen — Solsystemet, siger det.

Samfundet er et lille Solsystem, og hver Borger er en lille Stjerne som har en Bane at bevæge sig i. Jord, skælv, Krig, Oprør — det er kun Stjerneskrud og Kometer i vort lille Univers. Det oprindelige bestaar uforandret, og vil bestaa til evig Tid.

Krig, Oprør og Revolution — Gud vender sig i Sovne.

Min Far havde allerede ved Krigen Udbrud mødt sig som frivillig Kort efter at jeg blev indkaldt, kom ogsaa han til Fronten. Han havde udtrykkelig betinget sig at

han vilde frem i de forreste Rækker.

I hans sidste Brev til mig læste jeg hans Skuffelse, for han døde paa et Lasaret af hans gamle Mavesygdom.

I næsten et halvt Aar var jeg der ude, saa blev jeg saaret — ubetydeligt, et Strefjæskud ud i Hovedet, en Maaned senere kom jeg igen til Fronten.

Den dag drillede mig stadig med Skudvar og Granatstumper, og jeg fik Hænderstegn for Mod og Tapperhed. Fire Hænderstegn — fire Gange kom jeg paa Lasaret. Mens jeg laa paa Lasarettet med mit fjerde Saar, sluttede Krig.

Jeg mistede min højre Arm og min Skulder er forkrøbet. Jeg halter ogsaa, men det er kun nogle Granatstumper som sidder i min Hofte, det er uden videre Betydning.

Jeg maa fortælle lidt om mit sidste Saar, for det har faaet Betydning for mit Liv. Men først maa jeg hvile lidt — forsøge at tænke mig bort fra Øjnene — de Øjne som jeg stadig ser for mig.

Det vil ikke lykkes jeg vil hellere skrive om dem.

Forsøge at skrive om dem, som jeg ser dem, og har set dem lige siden det Øjeblik, da de brændte sig ind i min Hjerne.

Jeg kan ikke beskrive dem, intet Menneske kan gøre det, men de som kender Skyttegraven, kender disse Øjne — ser dem i vaagne Nætter, naar Minderne om dengang flaar og slår i deres syge Sjæle.

De Øjne, som jeg ser, tilhøre en Mand som knuste min Skulder med sin Bæsekolbe. Han var angst.

Man kan let blive angst, naar man bliver overrumplet af en Fjende, der er ude for at rense en Skyttegrav.

Vi var gode Soldater — godt indøvet Mandskab, som kendte vor Materiel til Bunde. En Kniv mellem Tænderne, en Haandgranat i hver Haand, for vi var jo da ikke Negre eller Ghurkar — de arbejdede med Kniven alene.

Jeg saa kun hans Øjne i en Brøkdal af et Sekund, i et Flimner af mit Liv, jeg hørte ikke hans Støme, og jeg havde aldrig vidst at han var vil, men hans Billede har præget sig uudsletteligt paa mit Øjes Netthinde.

Et ungt skægloft Ansigt, en Drengs Ansigt, og han havde et brunt Modermærke paa den ene Kind. Og hans Øjne?

Jeg ved ikke hvilken Farve de havde, men de luede rødt — de udstrålede Rødsel og jeg saa hans blodrøde Sjæl krympe sig bag dem.